

[Oluf Pedersen.]

kan nævne et Eksempel paa en Brug, der ikke kan betegnes som Misbrug; det vilde glæde mig, om det ærede Medlem havde et saadant Eksempel.

Gennem det Lovforslag, som nu foreligger her til anden Behandling, fastslaar Socialdemokrater, Radikale, Venstre, Konservative og Bondepartiet det Princip, at Staten skal finansiere Erhvervslivet rentefrit; ja, ved første Behandling lod det ogsaa til, at Bondepartiet kunde tænke sig, det skulde være afdragsfrit. Konsekvensen af en saadan Lovgivning maa jo være, at man sætter ind for at afskaffe Renten, thi man kan da selvsagt ikke opretholde det Princip, at man vil lade sagesløse Medborgere betale Renten af andres Laan.

Nu siger det ærede Medlem Hr. Hartel, at selv om man yder disse Laan og yder dem rentefrit, er der ikke Tale om Almisser, for der spares Valuta. Hvem er det da, der sparer Valuta? Jeg synes, at naar der gennemføres en økonomisk Foranstaltning, som kommer dem til gode, der lader Foranstaltningen udføre, skal de ogsaa selv betale. Det andet er fuldkommen urimeligt.

Venstres Ordfører sagde ved første Behandling, at Venstre ikke havde noget imod Laanene, for de var jo rentefrie. Jeg spørger: Mener virkelig Venstre, at Laanene skal være rentefrie? Er det Venstres Mening, at man vil gaa ind for Afskaffelse af Renten? Det er den eneste Begrundelse, der kan være for, at man gaar med til et Lovforslag, der finansierer Erhvervslivet, og kræver, at ikke de, der faar Laanet, skal betale, men sagesløse Medborgere.

For mig at se er det Lovforslag, som her behandles, fantastisk. Jeg konstaterer bare den Kendsgerning, at alle de fem Partier nu er gaaet om Bord i Ebberød Bank.

Hassing-Jørgensen: Selve dette Lovforslag har min ubetingede Sympati. Jeg føler mig overbevist om, at det er en overmaade værdifuld nationaløkonomisk Foranstaltning, der her gennemføres, men jeg har anset det for nødvendigt og rigtigt at stille et Ændringsforslag, som gaar ud paa, at i Stedet for, som det er foreslaaet i Lovforslaget, at give disse Laan Fortrinspanteret forud for alle Behæftelser og jævnsides med kommunale Skatter, skal de have Pant næst efter tinglyste Behæftelser i de paagældende Ejendomme; desuden foreslaar jeg, at Bestemmelsen om, at der skal gives Udpantningsret, bortfalder.

Naar jeg har anset det for rigtigt at stille disse Ændringsforslag, er det, fordi

det forekommer mig nødvendigt at gøre en Indsigelse imod den Tendens, som er i Færd med at gøre sig gældende, nemlig at man vil indskyde nye Hæftelser forud for de bestaaende. Den, der indskyder Penge i en Ejendom paa 1ste, 2den eller 3die Prioritet, har efter min Mening et naturligt Krav paa, at hans Sikkerhed ikke forrykkes, uden at han udtrykkeligt samtykker deri. Der sker allerede et Brud paa den Forudsætning, naar man paalægger Ejendommene Skatter, for hvilke det offentlige har Prioritet forud for alle Hæftelser. Dette hviler imidlertid paa en mangeaarig Tradition, som antagelig har til Forudsætning, at disse Skatter anvendes til Formaal, der har Betydning for Ejendommens Rentabilitet og for deres Værdi, og endvidere paa den Forudsætning, at de ikke overstiger en vis rimelig Størrelse.

Naar vi nu adskillige Steder i Landet er kommet op paa en Skattebyrde paa omkring 20 pro mille eller 2 pCt., kan det ikke nægtes, at man derigennem forlods beslaglægger en væsentlig Del af Ejendommens Panteværdi. Hvis der altsaa skal være Mulighed for at give en ubetinget god Sikkerhed i faste Ejendomme, forekommer det mig betænkeligt, at der ingen Grænse, teoretisk, er fastlagt for Ejendomsskatternes Størrelse. Imidlertid, dette Forhold hviler paa en Tradition, og jeg vilde ogsaa tro, at der vil være en Grænse for Skattepaalæg, som Rigsdagen og de kommunale Myndigheder ikke anser sig for berettigede til at overskride. Men naar man dernæst først har givet Plads for Grundforbedringslaanene og nu altsaa yderligere for disse Ajlelaan, som man maaske i Korthed kan benævne dem, saa forekommer det mig, at man er inde paa et farligt Skraaplan.

Motiveringen for denne Fortrinsret for disse Laan er, at Ejendommene forbedres, og Værdien forøges ved disse Foranstaltninger, og det skal jeg ikke bestride, selv om jeg nok kan tænke mig Tilfælde, hvor det er tvivlsomt, om Foranstaltningerne vil give sig Udtryk i en tilsvarende Forøgelse af den Pris, der kan opnaas for en Ejendom ved Auktion, altsaa i de Tilfælde, hvor en Ejendom er væsentligt forfalden. Men hvis man vedblivende vil forbedre Ejendommene paa den Maade ved Hjælp af Laan, der skydes ind forud for bestaaende Prioriteter, er det dog indlysende, at Stillingen forrykkes. Vi har allerede Grundforbedringslaanene, nu kommer Ajlelaanene.

Det ærede Medlem Hr. Grønning omtalte i sin Ordførertale Ønskeligheden af at forbedre Landbrugsejendommen ved Istand-